

Розділ 1

Якщо ви збираєтесь читати цю книжку, не клопочіться.

Через дві-три сторінки вам стане зле. Краще кидайте. Ідіть геть. Тікайте, поки живі й здорові.

Рятуйтеся.

По телевізору щось цікавіше показують. Або, якщо у вас багато вільного часу, запишіться на вечірні курси. Станьте лікарем. Може, з вас вийде щось путнє. Почастуйте себе їжею. Пофарбуйте волосся.

Життя одне, а ви не молодієте.

Описане вас спочатку розізлить, а потім буде тільки гірше й гірше.

До вашої уваги тупа історія про дурнуватою хлопчиська. Тупа історія з реального життя нікчеми, якого ви і знати не хотіли б. Ось уявіть собі малого тютю, метр без кепки, з білявим волосінням, зачесаним проділом набік. Уявіть собі бридкий гівна шматок з щербатим ротом на старих шкільних світлинах — зубів молочних здебільшого нема, один постійний виліз, та й то навскіс. Уявіть його у светрі в блакитно-жовту смужку, його улюбленому, на день народження подарували. Уявіть собі, як він гризе свої огидні нігті. Його улюблене взуття — кеди. Його улюблене їдло — срані корн-доги.

Уявіть собі малого вахлака, який після вечері їде не пристебнувшись у викраденому шкільному автобусі разом з мамусею. Ось тільки біля їхнього мотелю стоїть

патрульна машина, тож мамуся жме на всі педалі й жене сто з гаком кілометрів на годину.

Це історія про тупорилого пронозу, який, напевне, був найдурнішим і найгідкішим пройдисвітом в історії людства.

Про дрібного пиздюка.

Мамуся каже: «Нам треба поспішати», і вони їдуть вузькою дорогою вгору, задні колеса заносить туди-сюди, бо слизька ожеледь. Сніг, синій у світлі фар, тягнеться від узбіччя аж до темного лісу.

Уявіть собі, що в усьому винен лише він. Цей малий дятел.

Мамуся зупиняє автобус неподалік від білої скелі так, щоб фари світили на рівну ділянку її поверхні, та й каже: «Ось і приїхали, далі нікуди», і слова виринають з її рота разом з густим паром, великими білими хмаринами, — одразу видно, що у неї дебелі легені.

Мамуся ставить автобус на ручник і каже:

— Виходь, але залиш пальто в салоні.

Уявіть собі тупого недомірка, який дозволяє мамусі поставити себе прямо попереду шкільного автобуса. Цей недороблений Бенедикт Арнольд¹ тупо стоїть і дивиться прямо на увімкнені фари, поки мамуся стягує з нього через голову светр, його улюблений. А цей тюхтій, цей мізерний донощик, тупо стоїть напівголий у снігу, тоді як автобус реве мотором так, що від скелі йде відлуння, а його мамуся зникає десь позаду в темряві й стужі. Фари засліплюють його, а рокіт мотору заглушує скрегіт

¹ Бенедикт Арнольд (1741–1801) — генерал-майор, учасник війни за незалежність Сполучених Штатів, пізніше перейшов на бік Великої Британії. У США його ім'я стало прозивним для зрадника, який продався за гроші. (Тут і далі прим. перекл.)

гілок, що труться на вітру. Мороз такий скажений, що дихати можна лише упіврота, тож цей слимак намагається дихати вдвічі частіше.

Він і не думає тікати. Він взагалі нічого не робить.

Десь позаду мамуся каже:

— А тепер, щоб там не було, не оглядайся.

Мамуся розповідає, що колись у Стародавній Греції жила вродлива дівчина, донька гончаря.

Як і завжди, коли вона виходить з в'язниці, мамуся забирає малого й вони щоночі міняють мотелі. Їдять тільки їжу швидкого приготування і цілий день, щодня, в дорозі. Сьогодні за обідом малий накинувся на корн-дог, відкусив шмат і заковтнув, але той виявився занадто гарячим і попав не в те горло — ні продохнути, ні щось вимовити, аж доки мамуся не вскочила і не оббігла стіл.

Вона обхопила його ззаду, підняла вгору, і прошепотіла:

— Дихай! Дихай, чорт забирай!

Зрештою малий заволав, а весь ресторан скупчився довкола.

Здавалося, усьому світові небайдуже, що з ним. Всі обіймали його, гладили по голівці, питали чи все добре.

Хотілося подовжити цю мить навічно. Ризикувати життям, аби всі тебе любили. Завжди бути на волоску від смерті, аби тебе постійно рятували.

— Ось так, — сказала мамуся, витираючи йому рота. — Щойно я дала тобі життя.

Але тут одна з офіціанток впізнала хлопчиська за світлиною на молочному пакеті, тож мамуся вхопила цього бридкого скиглія та погнала на швидкості сто десять миль на годину до мотелю.

По дорозі вони з'їхали з траси та купили аерозольний балончик з чорною фарбою.

І як вони не поспішали, але дібралися сюди, казнакуди, тільки вночі.

І тепер ця дурнувата дитина чує, як позаду неї мамуся струшує балончик з фарбою, і там усередині торохкотить кулька, перекочується з кінця в кінець, а мамуся розповідає, як у Стародавній Греції дівчина закохалася в парубка.

— Але парубок був з інших країв і мав повертатись додому.

Позаду малого шипить і він чує запах фарби. Автобус заторохкотів інакше, з брязкотом, швидше, гучніше, і почав розгойдуватись на шинах.

— Тож на останнє нічне побачення дівчина принесла лампу й встановила її так, щоби тінь її коханого падала на стіну.

Балончик шипить, а потім перестає. Коротко шипить, потім довше.

А мамуся розказує, як дівчина обводить тінь свого коханого, щоб назавжди зафіксувати його образ, задокументувати момент, коли вони востаннє разом.

Наш малий плаксіє так і стоїть, дивлячись прямо на ввімкнені фари. У нього сльози в очах, а заплющивши їх, він бачить яскраве світло, червоне, прямо крізь повіки, свою плоть і кров.

А мамуся розповідає, що наступного дня коханець дівчини пішов, але його тінь залишилася з нею.

Малий на мить озирається й бачить що мамуся обводить його тупу тінь на скелі, а позаяк він стоїть доволі далеко, тінь, яку він відкидає, на голову вище за матір. Його худі руки здаються товстими, а короткуваті ноги витяглися. Вузенькі плечі роздалися.

А мамуся каже:

— Не дивись. Не ворухись. Інакше спаскудиш усю мою роботу.

І цей малий пришелепкуватий ябедник повертається і втуплюється в яскраві фари.

Балончик шипить, а мамуся каже, що до греків мистецтва ні в кого не було. І що саме так винайшли живопис. Розповідає, що батько тієї дівчини використав контур на стіні, щоби створити глиняну модель того парубка. Так було винайдено скульптуру.

— Мистецтво завжди не від щастя, — усерйоз каже мамуся.

Ось де народилися символи.

Малий стоїть, тремтить у світлі фар, намагаючись не рухатись, а мамуся продовжує працювати, розповідаючи велетенській тіні про те, що колись та навчить людей усьому, що від неї почула. Колись та стане лікарем і рятуватиме людей. Вертатиме їм щастя. Або дещо краще за щастя — спокій.

І ту за це поважатимуть.

Колись.

І це навіть після того, як пасхальний кролик виявився брехнею. Навіть після Санта Клауса, Зубної феї, святого Христофора, ньютонівської фізики та атомної моделі Нільса Бора, цей недоумкуватий шибздик усе ще вірив мамусі.

Одного дня, коли він подорослішає, розповідає мамуся тіні, цей малий повернеться сюди і побачить, як точно він вписується в контур, який вона окреслила цієї ночі.

Голі руки малого тремтять від холоду.

А мамуся каже:

— Стій спокійно і не рипайся, чорти б тебе взяли, бо все спаскудиш.

І малий намагається зігрітися, але попри те, що фари так яскраво блищать, вони не випромінюють тепла.

— Я маю окреслити чіткий контур, — каже мамуся. — Якщо тремтітимеш, перетворишся на розмазю.

Лише через роки, після того, як недоумкуватий малий невдаха закінчив коледж з відзнакою і надривався, щоб вступити до Південнокаліфорнійського університету медичних наук, лише коли йому виповнилося двадцять чотири роки й він вчився на другому курсі, і його матері поставили діагноз, а його призначили її опікуном, — лише тоді до цього маленького посміховиська дійшло, що вирости сильним, багатим і розумним — це лише перша половина історії твого життя.

А зараз вуха малого болять від холоду. Його паморочить від гіпервентиляції. Його сексотські груди вкрилися гусячою шкірою. Його соски затверділи червоними пухирцями, і цей дрібний еякулят стоїть і думає про себе: «Я це заслужив».

А мамуся каже:

— Ти хоча б випрямись.

Малий відводить плечі назад та уявляє, що світло фар — це розстрільний загін. Він заслужив пневмонію. Він заслужив туберкульоз.

Див. також: Гіпотермія.

Див. також: Тифозна лихоманка.

А мамуся каже:

— Зранку мене тут вже не буде, і я більше тебе не шпинятиму.

Двигун автобуса збоїть і випускає торнадо блакитного диму.

А мамуся каже:

— Стій та не рипайся, бо відшмагаю.

Адже малий гівнюк дійсно заслуговує на пороття. Він заслуговує на все, що б не отримав. Малий збентежений рагуль, який вважає, ніби краще майбутнє можливе. Просто, якщо важко працюватимеш. Просто, якщо добре вчитимешся. Хутко крутитимешся. Тоді все буде добре, і чогось у житті досягнеш.

Подув вітер і з гілок знесло суху сніжну крупу, і кожна крупинка вжалала його у вуха й щоки. Ще більше снігу набилося поміж шнурків на взутті.

— Ось побачиш, — сказала мамуся. — Воно варте того, щоб трохи потерпіти.

Потім зможеш розповісти цю історію власному синові. Колись там.

— Та стародавня дівчина, — сказала мамуся, — так ніколи й не побачила свого коханого знову.

А цей малий настільки тупий, що думає, ніби зображення, скульптура чи оповідь можуть якось замінити людину, яку ти любиш.

А мамуся каже:

— На тебе чекає багато чого цікавого.

У це важко повірити, однак, цей дурний, лінивий, сміховинний курдупель, який просто стоїть і труситься, мружачись від відблисків і гуркоту, дійсно вірить у світле майбутнє. Тільки уявіть собі яке воно тупе: росло собі й не розуміло, що надія — це просто ще один перехідний період, з якого виростаєш. Воно вважало, що можна щось створити — будь-що, — і це залишиться назавжди.

Навіть згадувати про це якось незручно. Дивно, що він прожив так довго.

Тому, знову ж таки, якщо ви збираєтесь це читати, краще не треба.